

GÁSPÁR MÁTYÁS

KÖZIGAZGATÁS-SZERVEZÉSI TANÁCSADÓ

Digitális Jövő Települési Hálózat

MEDDIG JUTOTTUNK A SZERVEZÉSBEN?

Budaörs város és Alsómocsolád együttműködési megállapodása a Digitális Jövő Települési Hálózat (a továbbiakban: DJTH) szervezéséről arról szól, hogy össze kell fogniuk a helyi önkormányzatoknak és közösségeknek a digitális jövő fogadása érdekében. Csak így érhető el, hogy a modernizáció lehetőségei számukra elérhetővé váljanak. Ha ez nem történik meg, akkor a digitalizáció, automatizáció, a destruktív technológiák tovább rontják a lokalitás esélyeit. Az első felhívásra 13 település, 4 hálózati szervezet (Települési Önkormányzatok Országos Szövetsége, KözHáló Alapítvány a Közösségi Hálózatokért, Dél-alföldi Teleházak Regionális Közhasznú Egyesülete, IT-mentor Egyesület¹), 13 hálózati szolgáltató és további 5 magánszemély nyilatkozott – egyetértve az együttműködési megállapodás céljaival – csatlakozási szándékáról a kezdeményezésnek intézményes keretet adó szervezethez.

A folyamatot elindító együttműködési megállapodás a Budaörsi Telekuckót kérte fel a DJTH létrehozási folyamatának szervezésére. Több irányban is megindult a munka egy tartalmas, kompetens és fenntartható intézményrendszer kiépítése érdekében.

KAPCSOLATTARTÁS – Mindenekelőtt létrehoztuk a nyilvános és zárt online felületeket a kezdeményezők belső és külső kapcsolattartása, az érdeklődők folyamatos tájékoztatása céljából. Lehetőséget biztosítunk mindenki számára, javaslatok ötletek felvetésére, kapcsolatok közvetítésére, bekapcsolódásra a szervező munkába.²

BEMUTATKOZÁS – A kezdeményezés első „nagy dobása” a 2017. május 10-én több partnerrel – Brit Nagykövetség, BBC Micro:bit Alapítvány, Kódvetők Oktatási Műhely, Vodafone, Invitech, Racionet – együtt Budaörsön, 30 digitális oktatástechnológiai műhely – cégek, civil szervezetek, kutatóhelyek – gyakorlati bemutatójával megrendezett, nagy nyilvánosságot kapott Digitális jövő – Oktatás c. nyitott mű-

hely konferencia volt mintegy 300 résztvevővel (ennek fele gyerekek).

INTÉZMÉNYRENDSZER – Az alapítókkal, tőkeerős csatlakozókkal és potenciális együttműködő partnerekkel (lásd programszervezés) folytatott előzetes tárgyalások eredményeképpen az a következtetés alakult ki és megállapodás jött létre, hogy a DJTH szervezete csak úgy hozható létre és állandósítható fenntartható módon, ha az programok és szolgáltatások egyidejű beindításával párosul. Ezért a további szervezés programok előkészítésének irányába fordult. Az intézményrendszerrel alkotott elképzelésről e beszámoló végén szólunk részletesebben.

PROGRAMSZERVEZÉS – A DJTH programjainak célja az, hogy a csatlakozott és hálózatba vont településeken fejlesztések induljanak, szolgáltatások váljanak elérhetővé, amelyek illeszkednek a helyi digitális jövő fejlesztési stratégiákba. A DJTH kialakuló szervezetéhez való csatlakozás alapfeltétele – az együttműködési megállapodás ezt tartalmazza – hogy a hálózati tagoknak legyen nyilvánosan közzétett elképzelése (stratégia, program, cselekvési terv, stb.) a digitális jövő fogadásáról. Így nyernek értelmet a számára hálózatban nyújtott, igénybe vehető szolgáltatások, programok. A programszervezés, -előkészítés jelenleg a következő irányokban folyik jelentős, a DJTH jövőbeni hálózati lehetőségeit kihasználni kívánó partnerekkel:³

- **A Digitális jövő nyitott műhelyek** konferenciasorozat folytatása további témákkal (pl. egészségügy, közlekedés, közigazgatás, közösségfejlesztés), a DJTH hagyományos évenkénti nagyrendezvényeként intézményesítve. Az esemény rendkívül alkalmas az eredmények felmutatására, az érdeklődők megszólítására, további csatlakozók és partnerek bevonására. Az első rendezvény közreműködőinek jelentős része nyilatkozott a rendezvénysorozat folytatásában való közreműködési szándékáról.
- **Hátrányos helyzetű gyerekek képzése** személyes segítségnyújtással, a legkorszerűbb hálózati szolgáltatások

¹ Az újjászerveződő IT-mentor Egyesülettel a kapcsolatfelvétel megtörtént. Az egyesület annak idején a teleház mozgalmából fejlődött ki, így magától értetődő, hogy ebben az „új fordulóban” a két szervezet újra egymásra talál.

² A bekapcsolódás lehetősége minden érdeklődő számára nyitott, a kezdeményezés, online módon a http://alsomocsolad.hu/new/?page_id=6218 weboldalon lehet csatlakozni, vagy a Digitális Jövő Települési Hálózat vagy Budaörs – a digitális jövő városa c. Facebook oldalakon lehet felvenni a kapcsolatot a szervezőkkel.

³ Nevüket nem minden esetben említjük meg, mert az egyeztetések folyamatban vannak, a szóban forgó programok a partnerek számára is tervezési szinten vannak, s az együttműködési feltételeket tartalmazó megállapodások hivatalosan még nem jöttek létre. Annyi elmondható, hogy ezek a partnerek hazai és nemzetközi viszonylatban is nagy technológiai cégek.

támogatásával, mentorálással különösen az infokommunikáció területén angol nyelvoktatással kiegészítve a kezdetektől egészen jövedelmet biztosító szakmák megszerzéséig, munkába helyezésig. A program az egész ország területére kiterjedően, egyetemi műhelyek bevonásával történne, kezdődően a támogatandó gyerekek felkutatásával, a képzés helyi feltételeinek kialakításával, folytatva több éven át a speciális képzéssel és befejezve a foglalkoztatás megszervezésével.

- **Többcélú virtuális valóság terek** létrehozása annak érdekében, hogy partnerekkel szolgáltatások, intézmények legyenek kialakíthatók. A virtuális valóság alkalmas szint az élet minden területén – szórakozás, oktatás, tanácsadás, kereskedelem, munkavégzés, művészet, stb. – olyan tevékenységek végzésére, szolgáltatások működtetésére, amire a helyi intézmények hiánya, a nagy távolságok vagy rossz közlekedési viszonyok és egyéb okok miatt adott helyen nincs lehetőség.
- **A személyes távolsági kapcsolatok (telepresence⁴)** kibontakozó lehetőségeinek kutatása, bekapcsolódás a kísérleti fejlesztésekbe. A program célja, hogy a közvetlen, személyes kapcsolatot igénylő – pl. vizsgáztatás, ügyintézés, mentorálás, tanácsadás, egészségügyi konzultáció, üzletkötés, egyéb személyes tárgyalások – szolgáltatások is elvihetők legyenek távolabbi, elzárt, intézményhiányos településekre, ahová a szolgáltatók képviselői, ügynökei, ügysegédei, stb. alig-alig, vagy egyáltalán nem, ill. igen magas költségekkel jutnak csak el.
- **Robotika, automatizálás és programozás gyerekeknek**, mint „*lehívható*” program megszervezése az ilyen szolgáltatást nyújtó műhelyek részvételével. Mind több szolgáltató jelenik meg ezen a piacon, s feltételezhető, hogy maguk is keresik sajátos piacaikat. Ugyanakkor, a Digitális jövő – oktatás nyitott műhely konferencia bizonyította, milyen nagy az igény ez iránt a gyerekek részéről. A DJTH-t képessé lehet tenni arra, hogy közvetítőként segítse a kereslet és kínálat egymásra találását.
- **A helyi gazdaságfejlesztés digitális támogatását** célzó, az Európa Parlament napirendjén lévő okos falu program eljuttatása a hazai kistéleplésekre. Lényege az, hogy a helyi gazdaságfejlesztés – ennek részeként a helyi energiaforrások (pl. biogáz) biztosítása – ad értelmet az okos megoldások (pl. automatizálás, kereskedelem, képzés) alkalmazásának a viszonylagosan elszigetelt vidéki kistélepléseken. A DJTH-nak csatlakozott szervezetei és partnerei révén hozzáférése van az európai program előkészítéséhez.
- **Közösségi innovációs műhelyek hálózatának** szervezése a teleházak bázisán, azok továbbfejlesztésével. A valamikor világhírű teleház mozgalom újjászervezése és bekapcsolása a világszerte kibontakozó „*innovációs hub*” mozgalomba, amely alkalmas a helyi digitális

transzformáció fejlesztési programjainak támogatására, az új technológiák bemutatására, használatba adására az érdeklődők számára. Ezt segítő hálózati szolgáltatások (pl. tehetséggondozás, startup támogatás) megszervezése.

- **Helyi digitális jövő tervek kidolgozásának** segítése kutatásokkal, már elkészült ilyen célú dokumentumok közreadásával, tapasztalatok megosztásával, módszertani anyagok készítésével, kutatóhelyekkel, felsőoktatási intézményekkel együttműködve. A DJTH településeinek bekapcsolódási lehetősége ilyen célú – pl. digitális transzformáció, okos falu, technológiai fejlesztés a jó önkormányzás részeként – kutatásokba, amelyek révén tapasztalatokat szerezhetnek saját helyi digitális jövő terveik előkészítéséhez.
- **A demokratikus önkormányzást támogató közösségi platformok** létrehozása, ezt támogató pilotfejlesztések. A többoldalú és többretegű közösségi párbeszéd magas színvonalú alapintézménye kulcskérdése a helyi öngazdálkodás demokratikus kultúrájának, a közszolgáltatások eredményességének, hatékonyságának és gazdaságosságának. Az „*okos fejlesztések*” minden települési léptékben nélkülözhetetlen megoldását nem szükséges minden „*bokorban*” felfedezni.
- **A helyi fejlesztési jó gyakorlatok tudástranszferének** megoldását szolgáló szolgáltatási rendszer létrehozása, a települések intézményes bekapcsolása a tudás felhasználói és szolgáltatói szerepében egyaránt. Az ennek érdekében már elért eredmények lehető legteljesebb kihasználásával egy professzionális, digitális technológiával magas szinten támogató szolgáltató intézményrendszer létrehozása, abban való hatékony hálózati közreműködés.

Amint látható, a terv igen ambiciózus, az előkészítő tárgyalások, egyeztetések sokrétűek. Magukban foglalják az érdekelték felkutatását, a projektelképzelések kidolgozását, egyeztetését, források, pályázatok felkutatását és lehetőség esetén előkészítését, beadását.

Hogyan képzeljük el a DJTH kibontakozó szervezetét és működését?

PROJEKTEK ÉS SZOLGÁLTATÁSOK – Alaptézisnek tekintjük, hogy a DJTH minden egyes programja, szolgáltatása önfenntartó, saját program-, ill. üzleti tervvel működik. Ezekbe a programokba és szolgáltatásokba bekalkulálandó egy általános költség rész, amely hozzájárul a DJTH Ügynökség fenntartásához (lásd alább). A DJTH tagok számára a részvétel a szolgáltatások és programok sajátos feltételrendszerei szerint, egyedileg valósul meg. Minden DJTH tag egyedileg dönti el, hogy mire van igénye, szüksége, miben akar részt venni és miben nem.

DJTH ÜGYNÖKSÉG – A szervezet két fázisban bontakozik ki. 1) Első fázisban a szervezetet az alapítók (Budaörs és Alsómocsolád önkormányzatai) valamint programokat és szolgáltatásokat működtető szervezetek konzorciumi szerződése hozza létre programszervezetként. Működtetését valamelyik konzorciumi taghoz delegálja azzal a feladattal, hogy szervezze a projektek és szolgáltatások működtetéséhez szükséges DJTH tagi mozgósítást és részvételt, végezze az akciók promócióját, s szervezze a DJTH hálózatot (lásd alább). 2)

⁴ A Skype és hasonló szolgáltatásoknál jóval magasabb színvonalú, a valóságoshoz közelítő személyes távkapcsolat, amikor a távol lévő személy „szinte élőben” jelenik meg előttünk és a hang, képi kapcsolattal egyidejűleg dokumentumcserre kapcsolat is megvalósulhat oly módon, hogy a közvetítő technika szinte láthatatlan marad.

Második fázisban előreláthatóan kb. 2 év elteltével – feltételezve az addigi programok sikerességét, a hálózat kialakulását – az ügynökség nonprofit kft-vé alakul a programok és szolgáltatások révén már létrejött és az új szervezet alapításakor kiegészített hozzájárulások tulajdonosi arányaival.

DJTH KÖZÖSSÉG – A DJTH tagok közössége sajátos felhasználói és szolgáltatói hálózatot alkotnak. Minden tag lehet akár egyszerre is igénybe vevő és szolgáltató is. Működési formájuk – kezdetben – jogi személyiséggel nem ren-

delkező szerveződés (társaság), amelynek tagsága a DJTH Ügynökséggel kötött szerződéssel és hálózati tagsági díj befizetésével jön létre. Ez a szerződés garantálja azt, hogy mint hálózati tag jogosultságot szerez a részvételre a közösség demokratikus önkormányzati rendszerében. Ennek keretében a közösség éli a maga saját, belső közösségi életét és kontrollálja az DJTH Ügynökség működését. Folyamatosan visszajelzéssel él az ügynökség alapítói felé a programok és szolgáltatások helyzetről, sikerességéről, esetleges problémáiról.

FELHÍVÁS!

A DJTH az üzleti titkok teljes körű tiszteletben tartása mellett nyitott módon szerveződő és működő kezdeményezés, intézményrendszer. Felhívással fordulunk minden érdekelthez, bármely szóba jöhető szerepkörben, hogy amennyiben egyetért a célokkal és programkezdeményezésekkel, csatlakozzon hozzánk, saját hozzáadott értékeivel legyen részese a megindult – helyi közösségek számára nagyon fontos – folyamatnak.